

ние честичко, почти през ден се срещаме - било за да се разхождаме, било за да вечеряме заедно - и той предварително ми разказваше какво следва да напише по-нататък, съветваше се с мен по някои въпроси из дейността на партията и живота на работническата класа. За останалото той имаше богат материал, тъй като добре познаваше живота на индустриалната и финансовата олигархия, имаше и верен ориентир - за прототипове му служеха хора, които също добре познаваше, а главно - имаше богато въображение и голям художнически дар. За по-малко от три години, с упорита работа и постоянство, романът "Тютюн" бе готов и излезе от печат.

Известно е на всички как бе посреднат от нашата общественост - едни го хвалеха и препоръчваха, други го отричаха, но в края на краищата романът бе наложен. И това негово приемане, това негово утвърждаване не беше никак административно, както мнозина смятаха, а резултат на онзи дълбок оздравителен процес, извършен в съзнанието на нашите писатели и преди всичко на литературните критици, които в продължение на редица години при изключителните обстоятелства на култа към личността бяха довели критерия за истинските литературни ценности до догма и формула. Аз добре помня обсъждането, което стана на едно събрание на секцията на прозаистите. Тогава там се разрази такава една тежка битка, в която победител излезе не само Димитър Димов като автор на "Тютюн", но и обективната и трезва мисъл, наложивша впоследствие сравнително по-верен критерий при оценяване на литературните факти и явления.

На третата или четвъртата вечер, когато Димитър Димов отговаряше твърде находчиво и остроумно на многобройните си опоненти, аз като председател на събранието имах възможност да го наблюдавам и дойдох до убеждението, че това е човек не само с висока култура и ерудиция /нещо, което знаех и по-рано/, но преди всичко човек с остър ум, с огромна енергия и голям опит. Забелязах, че своето изказване той бе написал на малки, почти квадратни листчета с едър, много по-едър от обикновения почерк - разбира се, пак наклонен наляво и пак устремен като че ли към една цел - и че на всеки лист имаше не повече от едно, най-много две изречения. Потях го след събранието, когато излязохме заедно и отидохме в клуба на журналистите, защо е направил така и той ми отговори усмихнат:

За да мога да го чета по-леко и да се изразявам по-ясно. Ако искам да знаеш, аз дори се малко и поупражнях. От опит знам, че като се подготвиш, по-добре успявам да убедя противника в своите мисли. Затова аз никога в такъв случай не пиша гъсто, а разред